

Memo

Onderwerp

Beantwoording vragen i.r.t. motie regionale media

Datum

10 mei 2016

Documentnummer

3989333

Aan

Procedurevergadering
Provinciale Staten

Kopie aan

van

Gedeputeerde Swinkels

Telefoon

(073) 681 2251

Email

mclaassen@brabant.nl

Geachte leden van de procedurevergadering,

Op 16 oktober 2015 hebben uw staten een breed gedragen motie aangenomen met betrekking tot de regionale media. Het dictum van deze motie luidt: *Dat de provincie Brabant zich actief inzet om de positie van de regionale omroep en regionale journalistiek te versterken door zich uit te spreken tegen de forse bezuinigingen op de redacties en PS op de hoogte te houden van de resultaten.*

Graag informeer ik u over de wijze van uitvoeren van deze motie, en het resultaat van deze inspanningen.

Startpunt

Toen de motie werd ingediend was (in 2013) reeds besloten dat met ingang van 2017 de regionale publieke omroep structureel €17 miljoen moet bezuinigen. Ook had de Tweede Kamer al ingestemd met het wetsvoorstel 'Toekomstbestendig maken van de publieke mediadienst'.

Wetsvoorstel en oprichting RPO

In het wetsvoorstel 'Toekomstbestendig maken van de publieke mediadienst' is ten aanzien van de regionale omroepen bepaald dat een nieuw bestuursorgaan wordt opgericht, de RPO. De RPO krijgt de wettelijke bevoegdheid om een gezamenlijk concessiebeleidsplan vast te stellen voor een gezamenlijke concessie per 1 januari 2017 voor de regionale omroepen. Ook is de RPO belast met het bevorderen van samenwerking en coördinatie met het oog op de uitvoering van de publieke mediaopdracht op regionaal niveau. De idee van de staatssecretaris is dat door de RPO de regionale omroepen expertise en faciliteiten beter kunnen delen en overhead beperkt kan worden om op die wijze de bezuinigingen op te vangen.

Brabantse inzet

Via de dagmail van 9 november 2015 bent u reeds op de hoogte gebracht van de aanpak en insteek rondom deze motie met een zeer actieve benadering van Eerste en Tweede Kamerleden door GS. Het resultaat hiervan is dat in de Eerste Kamer uitvoerig is gesproken over de nieuwe Mediawet. Er is veel aandacht geweest voor het Brabantse geluid, bijvoorbeeld met het horen van de Brabantse gedeputeerde tijdens de extra ingelaste deskundigenbijeenkomst (hoorzitting) in de Eerste Kamer op 8 december 2015. Gedeputeerde Swinkels heeft tijdens deze hoorzitting de Brabantse standpunten en visie kunnen toelichten en vragen beantwoord van woordvoerders in de Eerste Kamer. Via meerdere overleggen, krantenberichten en een blog is het Brabants geluid kenbaar gemaakt.

Resultaat

De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel - na een uitzonderlijke intensieve behandeling met een hoorzitting en 3 plenaire debatten - op 15 maart 2016 na hoofdelijke stemming met 39 stemmen voor en 30 stemmen tegen aangenomen. Daarbij is toegezegd om de bezuinigingen op de regionale omroepen in 2017 met 50% te verminderen.

Datum

10 mei 2016

Documentnummer

3989333

Staatssecretaris Dekker heeft aan de Eerste Kamer toegezegd (per brief) dat er nog een mediawetsvoorstel volgt specifiek over de regio. In dat wetsvoorstel wordt de inrichting van de RPO uitgewerkt. Dekker heeft toegezegd daarvoor te overleggen met de ROOS (de koepelorganisatie voor regionale omroepen), het IPO en andere betrokken partijen. Het uitgangspunt van het regiowetsvoorstel is de redactionele onafhankelijkheid in de regio.

Motie M2 van 16 oktober beschouw ik hiermee als afgedaan. Wel blijf ik me inspannen, ook richting het volgende wetsvoorstel met betrekking tot de regionale media voor een goede binding van de regionale omroep met de regio en ruimte in de wetgeving voor innovatieve samenwerking van de regionale media.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde H. Swinkels

Bijlagen:

- Motie M2
- [Henri Swinkels – Mediawet: niet aanvullen maar aanhouden](#)

SP.

D66

Lokaal Brabant

Partij voor
de Dieren

Statenfractie Noord-Brabant

GROENLINKS

M2

Actuele Motie

's-Hertogenbosch, 16 oktober 2015

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 16 oktober 2015.

Overwegende dat,

- De regionale omroepen en regionale media wezenlijke peilers zijn van het provinciale en rijksbeleid ten behoeve van de ontwikkeling en het behoud van de Brabantse identiteit en cultuur.
- De staatsecretaris heeft aangegeven dat hij 17 miljoen bezuinigt op de regionale omroepen.
- De provincie Brabant de samenwerking tussen regionale omroepen en regionale kranten waar mogelijk stimuleert.
- De regionale media als enige berichten over de normale provinciale aangelegenheden en als zodanig zowel een informatiebron zijn als ook een noodzakelijk platform bieden aan de provinciale politiek.
- Provinciale Staten de ambitie hebben uitgesproken om de opkomst bij de volgende provinciale verkiezingen te verhogen, ~~daarvoor een werkgroep hebben ingericht~~, en dat hierbij naast de nieuwe communicatiekanalen ook de regionale media een rol kunnen hebben

Spreekt uit.

Dat de provincie Brabant zich actief inzet om de positie van de regionale omroep en regionale journalistiek te versterken door zich uit te spreken tegen de forse bezuinigingen op de redacties en PS op de hoogte te houden van de resultaten;

SP

Maurice Spapens

PvdA

Stijn Smeulders

Mediawet: niet aanvullen maar aanhouden

1) De regionale omroepen moeten bezuinigen van staatssecretaris Dekker. Het gaat om 17 miljoen, zo'n 10% van het huidige budget. Dat hakt fors in de mogelijkheden en vrijheden van de regionale redacties, want met minder geld kun je veel minder doen. Maar de staatssecretaris worstelt met zijn **Mediawet**. De Eerste Kamer ziet vele bezwaren, dus moet Dekker de wet repareren. Vreemd genoeg doet hij dat niet met een aanpassing, maar met een aanvulling. Een groot deel van de wet treedt pas in werking als ook deze aanvulling door zowel Tweede als Eerste Kamer is aangenomen.

Regionale omroepen

Maar dat geldt niet voor het deel dat gaat over de regionale omroepen. Daarmee heeft staatssecretaris Dekker wel haast. Hij hoopt snel een centraal bestuur voor regionale omroepen (RPO) in te stellen die de genoemde bezuinigingen moet doorvoeren.

Inmiddels hebben ook de ondernemingsraden van de 13 regionale omroepen zich laten horen, ook zij vinden de oprichting van een RPO een slecht plan. Daarmee plaatsen zij zichzelf lijnrecht tegenover het bestuur van **ROOS**, hun eigen belangenvereniging. (voor de complete tekst van hun mail aan de Eerste Kamer: zie onderaan dit weblog).

Ik ben het met ze eens. Deze haast is onverstandig en ongegrond. Ik zal u zeggen waarom.

2) De bezuinigingen moeten gerealiseerd worden door een nieuw centraal bestuur in te stellen voor de regionale omroepen (RPO). Maar het plan dat ten grondslag ligt aan deze centralisatie is onduidelijk en staat inmiddels dus behoorlijke ter discussie. Het is vrijwel uitgesloten dat alleen deze centralisatie genoeg is om zo veel te bezuinigen.

Verder zegt staatssecretaris Dekker dat hij nog voor de zomer zijn visie op de regionale omroepen wil presenteren. Dan is het heel raar om nu wel een besluit te nemen over de van een RPO.

Deal

Ook de **'deal'** die de staatssecretaris nu voorstelt aan de regionale omroepen gaat weer alleen over geld. Inmiddels houdt hij zelf ook rekening met een half jaar vertraging, en dus is hij met ROOS overeengekomen dat de omroepen in 2017 maar 8,5 miljoen hoeven te bezuinigen, de rest komt later. Dat moet deze vertraging compenseren. Wel een beslissing over geld, geen onderliggende visie. Een slechte deal, lijkt me.

3)

En dan is er natuurlijk ook nog de staatsrechtelijke reden. **Prof. Mr. Douwe Jan Elzinga en Mr. dr. Frank de Vries noemen een afhandeling via de voorgestelde aanvulling ondeugdelijk.** Haastige stemming over een wet die grotendeels nog moet worden gerepareerd, doet geen recht aan de positie van de Eerste Kamer.

Aanhouden

En er is een elegante manier mogelijk voor de staatssecretaris om hier uit te komen: aanhouden van de stemming over de Mediawet totdat de wetsaanvulling en de nadere uitwerking van de regionale omroepen ter besluitvorming voorligt. Eerst de visie duidelijk hebben, dan de financiën en alle andere randvoorwaarden regelen.

Kortweg luidt mijn advies dus: niet aanvullen, maar aanhouden.

4)

5) **Hieronder de volledige tekst van de mail van de ondernemingsraden regionale omroepen aan de Eerste Kamer:**

6) *6 maart 2016*

7) *Geachte leden van de Eerste Kamer,*

8) *De redactieraden en ondernemingsraden van de dertien regionale omroepen blijven zich, ook na de tweede termijn, grote zorgen maken over de wijze waarop de staatssecretaris de nieuwe Mediawet door uw Kamer probeert te loodsen.*

9) *De zorgen betreffen vooral onze journalistieke slagkracht, het tempo van de tweede fase van de mediawet, en onduidelijkheid over de steun voor de totale frictiekosten en over de uiteindelijke hoogte van het bezuinigingsbedrag in 2017.*

10) *Ook in de brief met toezeggingen die de staatssecretaris u vrijdag 4 maart 2016 heeft toegezonden kunnen wij geen garanties vinden die onze zorgen wegnemen.*

11) ***Uitholling regionale journalistiek***

12) *Uw Kamer sprak afgelopen dinsdag opnieuw haar zorgen uit over de gevolgen van de bezuinigingen op de regionale redacties. Zoals wij u eerder hebben gemeld in onze brieven van 13 december 2015 en 25 januari 2016, kan er door bezuinigingen op techniek en nauwe samenwerking in de back offices van de 13 regionale omroepen maximaal 12 miljoen euro worden geschrapt aan kosten (waaronder ruim 200 arbeidsplaatsen). Het is een illusie om te denken dat dat geen invloed zou hebben op ons journalistieke werk. De resterende 5 miljoen zal op de dertien redacties moeten worden verhaald en gaat direct ten koste van journalistieke functies, van redacteuren en verslaggevers.*

Bij ons zijn de zorgen over de daaraan gekoppelde kwaliteit van de regionale journalistiek en de inhoud van het media-aanbod eerder toe- dan afgenomen. Wij herkennen ons dan ook niet in de uitlating van ROOS-voorzitter De Vries tijdens de hoorzitting eind vorig jaar aan uw Kamer, waarin hij aangaf dat de bezuinigingen niet ten koste zullen gaan van programma's. Voortschrijdend inzicht toont aan dat het hoogst haalbare is om te proberen de schade beperkt te

houden. In hoeverre dat gaat lukken zal met de verdere uitwerking van de plannen pas duidelijk worden.

13) *De staatssecretaris blijft echter volhouden dat de bezuinigingen nauwelijks consequenties zullen hebben voor de journalistieke kwaliteit. Hij verwijst daarbij voortdurend naar ROOS die in een vroeg stadium heeft aangegeven dat dit mogelijk zou zijn. Dit standpunt komt voort uit het plan 'Het nieuwe publieke regionale mediabedrijf' uit april 2015. Inmiddels zijn we bijna een jaar verder en is die opvatting met de kennis van nu volledig achterhaald. Als georganiseerde medezeggenschap vanuit de werkvloer vinden wij vasthouden aan dit standpunt onverantwoord.*

14) *Tijdens de behandeling op 1 maart werd een rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau aangehaald: lagere overheden en burgers krijgen steeds meer verantwoordelijkheden toebedeeld. Dat vraagt om goed geïnformeerde burgers. Tegelijkertijd staat de regionale nieuwsvoorziening onder druk. Het SCP vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Maar in plaats van de regionale journalistiek te faciliteren laat de staatssecretaris ons diep in ons vlees snijden.*

15) **Onafhankelijkheid**

De staatssecretaris heeft uw Kamer toegezegd de benoemingen van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur van de publieke omroep in een aparte wet te repareren, zodat de invloed van de politiek geminimaliseerd wordt. Wij juichen dat toe, maar vinden het vreemd en inconsequent dat de staatssecretaris wel de eerste benoemingen bij de RPO nog op de oude manier wil regelen. De benoemingsadviescommissie is immers door OCW aangesteld. In het debat over dit onderwerp zijn NPO en RPO geregeld in één adem genoemd, zonder onderscheid. Toezichthouders en bestuurders voor de RPO moeten volgens ons dan ook op basis van de aangepaste wet worden benoemd. Gelijke monniken, gelijke kappen.

16) *De waarborgen voor de journalistieke onafhankelijkheid van de regionale omroepen moeten nog nader worden geregeld in de tweede fase van de nieuwe Mediawet. Daarin moeten ook afspraken komen te staan over de Beleidscommissies Media Aanbod, die een borgende rol gaan krijgen voor het behoud van de redactionele onafhankelijkheid en de regionale identiteit. De staatssecretaris denkt dat deze tweede fase van de Mediawet nog voor het zomerreces aan de Tweede Kamer en later dit jaar aan de Eerste Kamer kan worden voorgelegd. Gelet op de vertraging van de afhandeling van de eerste fase van de wet zijn wij niet gerust op een spoedige afhandeling van de tweede fase. Zeker niet omdat de motie Fryslan vraagt om een zeer zorgvuldige uitwerking.*

17) *Naar onze mening is het niet verstandig om een RPO op te richten en alvast te beginnen met de nieuwe facilitaire inrichting, terwijl de journalistieke waarborgen nog niet wettelijk vastliggen. Als de tweede fase van de wetgeving er helemaal niet komt, is er een RPO gebouwd die één concessie moet aanvragen maar dat wettelijk niet eens kan. De RPO zou daarom pas ingericht moeten worden als de tweede fase van wetgeving door uw Kamer is goedgekeurd. ROOS heeft de staatssecretaris vorige maand medegedeeld niet tot RPO getransformeerd te willen*

worden zolang de tweede fase van de wetgeving niet afgerond is. Wij ondersteunen dit standpunt volledig.

18) **Frictiekosten**

De staatssecretaris is bereid om minimaal een kwart van de bezuinigingen over 2017 te compenseren vanwege vertraging van de behandeling van de Mediawet in de Tweede en Eerste Kamer. Wij voorzien echter dat deze vertraging verder zal oplopen. Uitstel van de inrichting van de RPO zou hierin maatgevend moeten zijn.

19) Bovendien heeft de staatssecretaris aan ROOS herhaaldelijk de toezegging gedaan dat hij van (minimaal) zes maanden frictiekosten uit wil gaan. Dat lijkt ons een realistischer termijn. Wij vinden het opmerkelijk en inconsequent dat de staatssecretaris naar uw Kamer andere termijnen blijft noemen. Ook op dit punt verzoeken wij u de staatssecretaris aan te spreken.

20) Verder kunnen wij nergens achterhalen in welke mate de staatssecretaris bijdraagt aan de frictiekosten die ontstaan vanwege de opgelegde bezuinigingen. Wij vrezen voor een 'sigaar uit eigen doos' wanneer hierover geen harde toezeggingen worden gedaan.

21) Wij vertrouwen erop dat u ook nu onze zorgen ter harte neemt, zoals u dat tot nu toe steeds hebt gedaan. Mocht u nog vragen hebben, dan staan wij u graag te woord.

22) Met vriendelijke groet

23) De redactieraden en ondernemingsraden van de dertien regionale omroepen